

KONTROLL CSOPORT

Besúgók és provokátorok
koncert közben sose gondolok
rátok

Kedves, csupa kedves, csupa kedves arcot látok
de azért jobb, ha tudjátok
hogy a magunk módján mi is figyeltetünk
aki elöttetek áll az a mi emberünk
elpirultatok
lebuktatok
besúgók és provokátorok

Tudjuk vidékről kerültetek fel
és még ez volt a legjobb munkahely
egy program, amit választottatok
besúgók és provokátorok
Koncert közben sose gondolok
rátok

Kedves, csupa kedves, csupa kedves arcot látok
de azért jobb, ha tudjátok
hogy a magunk módján mi is figyeltetünk
aki elöttetek áll az a mi emberünk
a magunk módján mi is figyeltetünk

aki elöttetek áll, aki mellettetek áll, aki mögöttetek áll
az a mi emberünk

Csak forogjatok, lebuktatok
besúgók és provokátorok

Besúgók és provokátorok

1:20, Péntek (július 15.), Filmmúzeum

Privát rocktörténet
A Kontroll csoport

dokumentumfilm sorozat, 48. rész

operatőr: Várkonyi Sándor
szerkesztette: Gellért Gábor

Ez a film megrendelhető DVD formátumban.

*

BÉTAVILLE

Azt mondták, van itt egy város
Azt mondták, a neve Bétaville
Azt mondták, ünnep van benne
Örökké jubilál a drill

Rémes hely,
Bérelj fel!
Munka nélkül vagyok,
Megbízhatasz bármivel.

Rámadtak valami ruhát
Azt mondták, dobjam el a régit
Ez a város prostituált
Gyűlölöm, mikor kielégít.

Rémes hely,
Bérelj fel!
Munka nélkül vagyok,
Megbízhatasz bármivel.

Bevallom, hazudtam neked
Nem az vagyok, akinek hiszel
Értsd meg, és próbálj ki végre
Ingyen is végzek bárkivel
Azt mondd, ez itt nem műfaj
Azt mondd, kis ország, jól van
Tanultam én is, hogy kicsi
De mindig élen járt a sportban

Rémes hely,
Bérelj fel!
Munka nélkül vagyok,
Megbízhatasz bármivel.

Ez az utolsó ország,
Ahol semmit nem követtem még el
Ez a város szétrohaszt
Küzdök a végelgyengüléssel
Mi ez a lötyty, amit iszunk?
Emlékeztet valamire
Igen, itt valahogy minden
Valami másnak a helye

Rémes hely,
Bérelj fel!
Munka nélkül vagyok,
Megbízhatasz bármivel.

Igen, le vagyok törve
Ne mondd, hogy túl sötéten festem
Ez tényleg szárnalmas státusz:

Egy vaktöltényes szupergyilkos Pesten

Rémes hely,
Bérelj fel!
Munka nélkül vagyok,
Megbízatsz bármivel.

Kontroll Csoport

dalszövegek és videók:

A félelem háza
A mi agyunk téves
A rock'n'roll egy állat
A zene mindenkié

Annál jobb itt minél rosszabb
Anti-bébi
Anyád
Az ember minden nap csak felkel
Azt csinállok, amit akarok
Besúgók és provokátorok
Bétaville
Édes álom
Egy hang a rádióból
Eladom
Ez a fajta
Ez az, ami éppen kell
Ezer nô és ezer férfi
Fényes bogarak
Gettó
Halálos szerelem
Hol vannak a régi álmaim

Holdfényes májusok
I am you
Ismeretlen katona
Johnny Rotten
Jól van jól
Jöjj drágám
Keresnek
Kicsinek látszol innen
Kis piros bombázó
Laila
Lilli Kommandó
Ma háború van, holnap béke
Marijuana
Mik ezek a csúnya foltok
Nehezen jöttél
Nem akarom elvenni a kedvedet
Nem én vagyok
Olé-olá
Polak-Wenger
Rendôr
Sex
Szeretlek
Túl vagyok a szexen

<http://www.zeneszoveg.hu/egyuttas/1196/kontroll-csoport-dalszovegei.html>

M.U.Z.I.K. / MAGASPINCE / Kontroll Csoport

Ez a történet is úgy kezdődött, mint a legtöbb amatőr zenekaré, azt azonban, ahová fejlődött, keveseknek adatik meg elérni. A Kontroll Csoport meghatározó részese lett a depresszióval és várakozással teli, kreativitásért kiáltó 80-as évek elején tapasztalt tehetségtobzódásnak: megfelelően érzékeny emberek a megfelelő időben a megfelelő módon viselkedtek, dalokat dobtak ki magukból, és minden soruk érvényes volt. Talált. A legtöbbet érték el, amit popzene elérhet. Táncolhattál rá, énekelhetted, miközben befészkelte magát az agyadba, szabadságot,

szerelmet, költészetet árasztott, s ezért szeretni kellett - vagy éppen utálni, ha a másik oldalon álltál.

A 1980 nyarán Bárdos Deák Ágnes, Kistamás László és Hajnóczy Csaba összejött, zenekart csinálni. Csaba, aki a Zeneakadémián tanult, egy gimnáziumba járt Ágival, aki egy amatőr színházi társulattól ismerte Lacit. Ági és Laci énekelt, Csaba gitározott - klasszikus összhangzattan és kortárs repetitívitás együtt volt a fejében a punk nyersségével. Szaxofonozni beállt Csaba öccse, Hajnóczy Árpád, dobolni Iványi Norbert, basszusgitározni pedig a zenei szakközépiskolában klasszikus gitárt tanult Farkas Zoltán, eleinte csak kisegítő zenészként.

Első, házibuli-koncertjüket 1980 szilveszterén adták Wahorn András (Bizottság) pomázi házában - tíz évvel később saját maguk emléktáblát helyeztek el a ház falán: a rock and roll halhatatlanná magasztalásának önironikus gesztusa. 1981 január közepén, ugyanitt, Wahorn műtermében szalagra vették addigi programjukat (ezt a kezdetleges, deklaráltan lo-fi minőségű felvételt adta ki később a Bahia Ős-Kontroll címen), majd január 25-én, az URH előzenekaraként, annak akkori törzshelyén, a Kassák Klubban ténylegesen is nyilvánosság elé léptek. A koncertet látva Földes László meghívta őket az Egyetemi Színpadra, a Hobo Blues Band februári fellépésére, előzenekarna.

A Kontroll korai korszakát Bódy Gábor örökölte meg egy filmgyári maszkverseny alkalmával, a Neurotic, az URH és a Vágtázó Halottkémek megmozdulásaival egyetemben. Körülbelül tízszer léptek színpadra 1981 tavaszán, olyan együttesekkel, mint a Balaton, a Bizottság vagy a Neurotic, a popszakma március végi, tatai tanácskozását követően kissé tartva a gondolatrendőrség repressziójától: ezen a fórumon, kelt ki Tóth Dezső művelődési miniszterhelyettes az efféle együttesek ellen, kilátásba helyezte kiküszöbölésüket, a hivatásos rockzenészek pedig elhatárolták magukat e kívülállóktól. De nem történt semmi különös azon kívül, hogy kissé visszafogták magukat (két legproblematiszabb számukat - Rendőr, Annál jobb itt, minél rosszabb - nem játszották), a koncertezés pedig valamivel bizonytalanabbá vált (egy pesti és miskolci fellépésüket nem engedélyezték).

Sokkal fontosabb ennél, hogy változás állt be a zenekar tagságában, aminek következtében egy év alatt más minőségi szintre léptek. Az URH 1981 márciusi búcsúja után Müller Péter Iván átlépett a Kontroll Csoportba, a nem elég pontosan doboló Iványi helyére beült Lehoczki Károly, s jött még egy szaxofonos, Ujvári János. Az új program születésével járó belső bizonytalanságokat külső nyomás is erősítette (ebben az időszakban rákényszerültek, hogy néhány fellépést Antibaby, majd Ági és a Fiúk néven szervezzenek), s a HBB előtti két további szereplés sem sikerült (a Budai Ifjúsági Parkban kifejezetten ellenségesen fogadták őket a blues-rajongók), de a dolog alakult, alakult.

Alapvető jelentőségűnek bizonyult a zenekar fejlődésében, hogy az Ikarusz gyár mátyásföldi művelődési házában állandó próba- és fellépési helyre leltek: jó körülmények között dolgozhattak, koncertjeik révén pedig komoly bevételre tettek szert a ház. A heti három-négy próba eredményeként születő másfél-két órás repertoárral egyrészt az indulási energiát adó ponttól továbbléptek egy eklektikus, összhatásban mégis egységes és egyéni popzene irányába, másrészt a színpadi és fénytechnika lehetőségeivel élve minden ottani fellépésüknek

a hazai mezőnyben páratlan dramaturgiát tudtak adni.

A zenei képzettség (Farkas, Hajnóczy), a filmrendezői agy (Müller), az amatőrszínházi múlt (Bárdos, Kistamás, Lehoczki, Ujvári) és a csapatmunka (csoporttaggá emelt technikusok: Kóczán Károly, Lehoczki László) eredményeként különleges előadásokat produkáltak Mátyásföldön, Gödöllőn, a Műszaki Egyetem Schönherz kollégiumában, többek között. Számaik elég sokrétűek voltak ahhoz, hogy különböző sorrendbe téve őket más-más gondolati fonálra fűzhessék fel műsorukat.

A zenében, az előadásmódban punkos lendület és operai pátosz, reggae és country, sanzon, keleties motívumok és repetitív elemek éltek egymás mellett harmóniában, a szó - mint a legnagyobbaknál - alapvetően a szabadság és a szerelem körül forgott. Szabadnak tekintették magukat, és ennek megfelelően léptek is fel. Trükkjük abban rejlett, hogy akár konzervatív füllel is befogadható, kifejezetten kellemes formába csomagolták a mondanivalót, melyet a késői Kádár-korszak kultúrpolitikájának szentháromsága, a "három t" idején betiltani már képtelenség volt, ám támogatandó nyilván nem lévén, a megtűrt kategóriába kellett sorolni.

Természetesen az 1982-83-as csúcsidőszakban is előfordultak technikai zúrók által tönkretett estek, de amikor minden működött, abból egyedi dolgok sültak ki.

Adtak kimondottan dobokra, illetve táncra hangszerelt koncertet (külön emlékezetes az URH-tól átvett Bétaville valcer-változata), építették a dramaturgiát a Hamlet- és a Bonnie & Clyde-mítoszra, a közönség tagjaitól előzetesen magnóra rögzített vágy- és rémképekre, kvázi-rádióshow-ra, osztoztak a színpadon a Bizottsággal (Kontroll a Bizottság előtt, Bizottság Kontroll alatt) és az Európa Kiadóval (Eurokontroll), amelynek

tagjaival közös Spions-emlékestet is tartottak. A látványosabb előadások persze Budapestnek és környékének jutottak, a vidéki egyetemi városok (Miskolc, Nyíregyháza, Veszprém, Székesfehérvár) kénytelenek voltak szimpla koncertprogrammal beérni.

Ugyanebben a periódusban közreműködtek a Faragó Béla vezette kortárszenei együttes, a KZS Csoport egy estjén (Faragó is fel-fellépett velük), szerepeltek és zenét csináltak Müller Péter Iván BBS-nagyjátékfilmjében (Ex-Kódex; akárcsak az ő korábbi főiskolás vizsgafilmjében: Mi jut eszedbe az énekesnőről?) és ismeretterjesztő tévésorozatóban (Tudományos? Fantasztikus!). A filmes, tévés munka révén jó minőségű demófelvételeket is készíthettek.

Ebben a helyzetben (gazdag, érett repertoár, zsúfolt koncertek, leginkább szájpropaganda és spontán kazettakörforgás útján terjedő hírnév) logikusan annak kellett volna következnie, hogy hivatalosan is "felfedezzék őket". Nem így történt, aminek szintén megvolt a maga logikája.

"Nemrégén kaptam egy kazettát a Kontroll Csoporttól - nyilatkozta 1982 vége felé Wilpert Imre, az MHV könnyűzenei főszerkesztője e sorok írójának -, amit igen érdekesnek találok, tetszik a zenéjük. A szövegeikről még beszélnünk kell velük: egy részük nagyon kemény, de igaz dolgokat tartalmaz, másik részük azonban vitatható, egyfajta nihilizmus érződik belőlük. Tárgyalni fogunk velük, s remélhetőleg ebből is lesz valami."

Tipikusan felemás, skizofrén ügy. Csinálhattak filmet, háttérzenét, ám a

legszélesebb nyilvánosság elé nem engedték őket. A rádióban nem hangozhatott el az Eurokontroll-koncert rádiós közvetítőköcsival rögzített felvétele. Az MHV ugyan 1983 januárjában finanszírozta demófelvételüket, de - az áprilisi Spions-émlékkoncert után - a lemezkészítéstől és kiadástól már visszaretent.

A dolog pikantériája, hogy a rendszerváltozás után Wilpert Imre (már az EMI-Quint embereként) szeretett volna kiadni egy Betiltott dalok című lemezt, többek között Kontroll-számokkal, de mivel Müller Péter Iván csak akkor járult volna ehhez hozzá, ha a borítóra ráírják, hogy betiltotta és engedélyezte Wilpert Imre, ebből sem lett semmi. A Kontroll Csoport 1983 januárjában, az Ikarusz házi stúdiójában rögzített felvételeit végül is a Bahia jelentette meg a 90-es években, egy számuk pedig (Kis piros bombázó) 1986-ban felkerült az angol Re Records nemzetközi válogatás LP-jére.

Mint később kiderült, a Kontroll Csoport 1983 május 15-i és 22-i, Ikarusz-beli koncertjei, ahol addigi összes számukat előadták, a zenekar búcsúját is jelentették, bár eredetileg csak egy periódus látványos és hangulatos lezárásának indultak. A Kontroll Csoport az év végére megszűnt, túl sok irányba húzta szét tagjai alkotó energiája. Vezéregyeniségei a következő években a párjukkal léptek ismét színre: Hajnóczy Csaba (Kenderesi Gabival) a Kampec Doloresben, Kistamás László (Láng Katival) a Balkan FuTouristban (ahol Lehoczki Károly dobolt), Farkas Zoltán (Csanádi Krisztinával) a Keleti Fényben, Müller Péter Iván és Bárdos Deák Ágnes a Sziámi-Sziámi élén (velük tartott Farkas Zoltán és Ujvári János is).

Az utódzenekarok közül a legkevésbé látványos karriert a Keleti Fény futotta be, legrövidebb ideig a Balkan FuTourist élt, mindössze egy nagylemezt adott ki, Kistamás László viszont, azóta is rendszeresen szerepel: színpadra lépett Jeles András társulatában (Monteverdi Birkózókör: A mosoly birodalma), játszott Sóth Sándor és Monori M. András filmjeiben (A szárnyas ügynök; Meteo), konferált (Deja Vu Röví; Vákuum TV).

A Kontroll szellemiségét leginkább a Sziámi vitte tovább, amely több, mint tíz év alatt legalább három periódust élt meg, a központban mindvégig Müller Péterrel, aki - hogy egy közös színházi munka apropóján megkülönböztesse magát édes nevelőapjától, Müller Péter drámaírótól -, harmadik neveként a Sziámit kezdte használni.

Az első szakaszt a Bárdos Deák Ágnessel való viszony határozta meg, a másodikat Gasner János gitáros zenéi, a harmadikban azok a zenészek kísérték Müller Pétert, akiket a zalai Nemesrádóra költözvén a nyugati végeken talált. Velük készültek a Sziámi zeneileg legkevésbé izgalmas felvételei, bár a hiperaktív - tévében, rádióban, színházban is dolgozó - Müller szövegei ezt a repertoárt is megmentik. A Sziámiból kilépve Bárdos Deák Ágnes is saját zenekart szervezett: Ági és Fiúk - több tucat fiú váltogatta egymást, köztük egy időben Európa Kiadó-zenészek is.

A volt kontrollerek közül zeneileg legmagasabbra Hajnóczy Csaba együttese, a Kampec Dolores jutott, róluk külön. Hozzá fűződik az utóbbi évek egyik legszisztematikusabban dolgozó független lemezkiadója, a Bahia is, amely a pártkontroll megszűnte után

megvalósuló publikációs szabadsággal élve az utóbbi években sorra jelenteti meg a 80-as évek archív kincseit és a 90-es évek aktuális zenéit, a periferiáról.

Ahogy az már lenni szokott, a Kontroll Csoport sem hagyta ki a feltámadást a rendszerváltás után. 1991 június 21-én, a budapesti alternatív kultúra egyik aktív munkása, Kelényi Krisztián Tódor és társai által grüндolt NapNap Fesztiválon, a Pál-völgyi katlanban "utoljára az életben" végigjátszották repertoárjukat. Farkas Zoltán kivételével mindenki ott volt a '82-83-as csúcskorszakból, őt Artner Iván (2.Műsor, Flash együttes) helyettesítette. A kilenc évi szünet alatt megkilencszereződött közönség zöme végre élőben is meghallgathatta a rongyosra nyúzott kazettákról ismerős dalokat, amelyek Hajnóczy Csaba rádiósorozata révén alig egy évvel azelőtt hangozhattak el önálló műsorként először az éterben (a Kontroll utódzenekarainak számaival együtt). A Kontroll NapNapon készült felvételét a Bahia adta ki, a koncertre megjelentetett dalszövegeket a NEM Kiadó

forrás (+képek, fokumentumok): <http://www.artpool.hu/muzik/magkontr.html>

*

RENDŐR

Ezt a dalt egy olyan fiú írta, aki ma már börtönben ül.

A védelem nem tudta mentségéül felhozni a rossz családi körülményeket, mert nem volt családja.

Te az anyádtól menekülnél
tôlem az anyám elmenekült
Te a jólétből szökni készülsz
nekem egy ebéd túl sokba kerül

Utálom a munkát
kerülöm a rendôrt
kerülöm a munkát
utálom a rendôrt

Te szakadatlanul tiltakozol
én szakadtan köpök az egészre
szabad életre hivatkozol
vedd már magad észre

Utálom a munkát

kerülöm a rendőrt
kerülöm a munkát
utálom a rendőrt

Inkább velem csavarognál
minthogy én nyugodtan éljek
árulómmá válnál
ha ki nem nyírnálak téged

Utálom a munkát
kerülöm a rendőrt
kerülöm a munkát
szeretem a rendőrt